

Пам'ятайте про Україну!

„Жнва смутку” є на листі найкращих книжок року

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У тижневому додатку „Нью Йорк Таймсу” п. н. „Бук Рів’ю” з 7-го грудня ц.р. вміщена обширна листа „найкращих книжок” року, які це видавництво поручає купити.

Адвокат І. Роздільський обраний головою Ради КУК в Саскачевані

Саскатун, Саскач. — Загальні збори Провінційної Ради КУК в Саскачевані обрали на чергову каденцію головою — 29-літнього адвоката Івана Роздільського.

Пластуни-сеніори активізуються

Нью Йорк (Х.Н.). — В суботу, 6-го грудня ц.р. Осередок Праці УПС влаштував панель на тему „Пласто в таборі”, в якому взяли участь досвідчені у своїх ділянках пластуни-сеніори: Христина Навроцька — вишколи, Ніна Самохін — обласні вишкільні табори, Юрій Ференцевич — лещатарські, Богдан Михайлів — спортові вишкільні табори.

Усі доповідачі подали спосіб переведення згадаєних таборів та конкретні можливості допомоги зі сторони сеніорів. В загальному молоді люблять табувати і вимагає дисципліни. Є потреба вишкolenих виховників, бо саме такі мають кращий підхід до молоді.

Лещатарські табори є дуже популярні, хоч коштовні. Ціни вищі не все, бо американці вже теж зацікавилися лещатарством, сказав Ю. Ференцевич. Б. Михайлів висвітлює прозорі роботи Ігоря Струтинського, які передали історію і спосіб провадження дуже успішних спортових таборів.

Український науковець дістав високі відзначення фірми Ай-Бі-Ем

Йорктан Гайтс, Н.Й. — Науковець, винахідник та довголітній провідник Пласту Любомир Романюк отримав звання „феллоу” у фірми Ай-Бі-Ем. Це найбільш престижний титул, який згадана фірма надає своїм провідним науковцям щоб тим відзначити їхні пробоєві винаходи та високі наукові досягнення. Від 1963 року по сьогодні цей титул надано тільки 97 науковцям. З них 55 на сьогодні є активними науковцями фірми Ай-Бі-Ем.

Др Л. Романюк є головою відділу електрохемії та електричних мікросруктур тут в Дослідному центрі ім. Т. Ватсона фірми Ай-Бі-Ем. Він відповідає за планування і дослідження праці в ділянці застосування електрохемії та хемічної інженерії в процесах будування електронічних мікросруктур. Він одержав цей високопрестижний титул за його винаходи і дослідчі пробоєві праці в ділянках електрохемії, літографії, металургії, магнетизму та за винаходами, які стали підставою машин Ай-Бі-Ем типу 3370, 3380 і 3480 для магнітного записування інформації на дисках і магнітних стрічках. Ці машини на сьогодні являються найшвидшими, із найбільшою поємністю запису на квадратний сантиметр. Магнітні головки та процес-

А. МАРЧЕНКО ПОМЕР НА ХВОРОБУ СЕРЦЯ

Москва. — Дружина Анастасія Т. Марченка, одного з відомих дисидентів в Союзі, померла від хвороби серця. Як відомо, помер нещодавно в Чистополі на 48-му році життя, відсиджуючи там свій 10-річний засуд за „антирадянську пропаганду”.

Вдова Лариса Богораз повідомила приятелів телефонічно з Христового про смерть мужа, очевидно, вже після зустрічі з властями конспірації, охоронниками і речниками КГБ. Її сказали, що перша атака серця наступила ще у першій половині листопада, три місяці після того, як він розпочав голодувку, протестуючи таким способом проти брутального поведінки КГБ і керівництва конспірації проти політичних діячів. Охоронники конспірації пробували штучно годувати А. Марченка, але коли він категорично супротивлявся проти цього, таборці „лікари” приписали йому „вітамін”, які і були мабуть причиною серцевої атаки, якщо така взагалі була, бо совєтським справникам не вірять вже сьогодні навіть на Заході і тому багато політичних спостерігачів і кореспондентів висловили сумнів у правдивість совєтського офіційного повідомлення про причину смерті Марченка.

Якою жорстокою є комуністична система, кажуть спостерігачі, свідчить також факт, що місцеві власті, без порозуміння з дружиною, визначили дату похоронів А. Марченка на четвер, 11-го грудня. Л. Богораз внесла прохання, що вона хоче поховати його по християнськи і згідно з приписами Православної Церкви. Чи такий дозвіл вона отримала, покищо не відомо.

Приготували програму про українців в Бразилії

Філадельфія. — Тут закладами Окружної Управи Союзу України Америки відбується в нещодавно, 14-го грудня ц.р. о год. 3:30 по полудні у „Червоній залі” Українського Освітньо-Культурного Центру, імпреса, дохід з якої призначений на спонсорицію акцію США для Бразилії.

В Ричмонді продемонстрували різдвяні звичаї

Ричмонд, Ва. (Г. Приймак). — 34-ий Відділ УНСоюзу, секретарем якого є інж. Лев Блонарович, в пов'язанні з Міжнародним фестивалієм комітетом, приготували тут різдвяну програму та вдкорували традиційну українську ялинку.

У суботу, 6-го грудня, в приміщенні ричмондського музею науки виступив хор під керівництвом диригента Г. Монтоні і в супроводі піаністки Керол Бредлі, який виконав колядки і шедрівки в традиційному українському стилі двома мовами, по-українськи і по-англійськи. Хор проспівав „Бог ся рождає”, „Небо і земля”, „Добрий вечір тобі”, „Тиха ніч”, „На небі зірка”, „Дивна новина” та „Шедрик”. На закінчення хор відспівав для присутніх в музеї „Многая Літа”. Слухачі нагороджували хор гучними оплесками. Крім хорів виступала бандуристка Кларетта Муць, яка виконала на бандурі українські й американські традиційні хорали та колядки. Чудово була вдкорована в українському стилі ялинка та показані традиційні українські різдвяні обряди.

ТРАДИЦІЙНИЙ БАЛЬ В ЧИКАГО

Чикаго. — Українське Лікарське Товариство Північної Америки, Відділ в Ілліной, Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів Америки і Канади і Товариство Українських Інженерів Америки, Відділи в Чикаго, влаштувували традиційний баль в бенкетом з презентацією дебютанток, який відбується в суботу, 31-го січня 1987 року о год. 6:30 веч., в залі готелю Гілтон Таверс, при 720 С. Мішиген авеню. Прибуток призначений на добродійні цілі.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ПІШОВ НА УСТУПКИ СТУДЕНТАМ

Париж. — Після кількадесятніх студентських демонстрацій, які були найповажішими від 20 років, прем'єр-міністр Жак Шірак подав до відома, що він відтягне проєкт зміни університетської системи, яка була причиною таких сильних протестів цілого студентства у Франції, що доправила до десятків поранених і одного вбитого у вуличних сутичках з поліцією.

Рішення Ж. Шірака відкликати своє попереднє рішення уважаться великою перемогою студентів, а рівночасно першою великою політичною поразкою, прем'єр-міністра, який на початку своєї каденції заповів великі зміни у напрямі консервативному і проти лівих елементів.

День після проголошення відкликання змін університетської системи Ж. Шірак віддав також інші проєктовані закони, як справу контролю імігрантів і їхнього громадянства, легалізацію приватних тюрем і оборонний план на п'ять років. Він віддав сесію парламенту, яка мала відбутися в січні 1987 року саме для схвалення всіх цих проєктів. Повідомлення про це прийшло день після того, як перервано суд над трьома членами терористичної організації, тому, що п'ять із суддів зрезигнувало зі страху перед погрозами смерті, які вони дістали. У зв'язку з цим міністер справедливості заявив, що він буде просити парламент продовжити закон, яким можна судити терористів без лави суддів.

Польща відмовилась видати візу для сен. Е. Кеннеді

Варшава, Польща. — Польський комуністичний уряд в Польщі відмовився видати візу для сенатора Едварда Кеннеді, який хотів приїхати до Польської Народної Республіки в різдвяному сезоні і при тій нагоді вручити нагороду прав людини імені його брата Роберта трьом польським дисидентам, колишнім провідним членам забороненої урядом робітничої профспілки „Солидарність”.

У СВІТІ

БОЛГАРІЮ, ЗОКРЕМА ЇЇ ПІВНИЧНУ ЧАСТИНУ, НАВІСТИВ ДРУГИЙ ЗЕМЛЕТРУС, ПОВІДОМИЛО У ВІТРОК, 9-ГО ГРУДНЯ

Офіційне болгарське агентство БТА. Другий землетрус мав менш-більш таку саму силу, як перший, тобто 5,5 за шкалою Ріхтера. Як і в першому випадку, вислідні землетрусу будуть правдоподібно подані кілька днів пізніше. Від першого землетрусу загинуло три особи, 60 були поранені, а 3,000 осіб залишилися без даху над головою.

ЕЛІ ВІЗЕЛЬ, ЖИДІВСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ЯКИЙ ПЕРЕЖИВ ПЕКЛО ГІТЛЕРСЬКОГО КОНЦТАБОРУ В АШВИЦІ, А В 1986 РОЦІ ОТРИМАВ МИРОВОЮ НАГОРОДУ НОБЕЛЯ, ПРИВІВ ДО ОСЬО, ЩОБ ПРИЙНЯТИ ЦЮ НАГОРОДУ І ЗАПЕЛОВАТИ ДО ОФІЦІЙНИХ РІЧНИКІВ СОВЄТСЬКОГО СОЮЗУ, ЩОБ ВОНИ ДОЗВОЛИЛИ ВИЙТИ НА ЗАХІД ВІДОМОМУ ДИСИДЕНТОВІ І ВЧЕНОМУ АКАДЕМІКОВІ АНДРЕВІ САХАРОВУ, АБО, ЯКЩО ВІН СОБІ ЦЬОГО НЕ БАЖАЄ, ДОЗВОЛИТИ ЙОМУ ЖИТИ В МОСКВІ, А НЕ В ЗАБОРОНЕНОМУ ДЛЯ ВІДВІДУВАЧІВ МІСТІ ГОРЬКОМУ, В ЕКЗІЛІ, ПІД ПИЛЬНИМ НАГЛЯДОМ АГЕНТІВ КГБ.

В ОСТАННІХ МІСЯЦЯХ ЧИМАЛО ЯПОНСЬКИХ ТОРГІВЦІВ МИСТЕЦЬКИМИ РЕЧАМИ ПЕРЕБУВАЮТЬ У З'ЄДНАНИХ СТЕЙТАХ АМЕРИКИ І ЗА ВІДНОСНО ВИСОКУ ЦІНУ СКУПУЮТЬ УСІ ВАРТІСЬКИ МИСТЕЦЬКІ РЕЧІ, ЗОКРЕМА ОРИГІНАЛЬНІ ТВОРИ ВІДОМИХ МАЛЯРІВ. АМЕРИКАНСЬКІ ТОРГІВЦІ МИСТЕЦТВОМ І АКЦІОНЕРИ КАЖУТЬ, ЩО ЯПОНЦІ НАВ'ЯЗАЛИ ЗВ'ЯЗОК З БАГАТЬМА МІСЦЕВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ І ВЕДУТЬ ТАКОЖ ПЕРЕГОВОРІ З МИСТЕЦЬКИМИ ГАЛЕРІЯМИ ПРО ЗАКУП БІЛЬШОЇ КІЛЬКОСТІ МИСТЕЦЬКИХ ТОВАРІВ. КРІМ ТОГО ЯПОНЦІ І ДЕЯКІ МУЛЬТІБІЛІЙОНЕРИ З АРАБСЬКИХ КРАЇН ВИКУПУЮТЬ В ЗСА КРАЩІ ПОСЛОДІТИ В БАГАТЬОХ СТЕЙТАХ АМЕРИКИ, ЗОКРЕМА В КАЛІФОРНІЙ, ФЛОРІДІ, АРІЗОНІ, АЛЕ ТАКОЖ НА СІДНЬОМУ ПОБЕРЕЖЖІ, СТЕЙТАХ НЬО ЙОРК, НЬО ДЖЕРЗІ І КОННЕКТИКАТ.

ВИСОКИЙ РІЧНИК ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАШІЙ ЗАЯВИВ У ВІТРОК, 9-ГО ГРУДНЯ Ц.Р. КОРЕСПОНДЕНТАМ, ЩО ДЕЛЕГАЦІЯ ПАКІСТАНУ, АФГАНІСТАНУ І СОВЄТСЬКОГО СОЮЗУ ЗАКІНЧИЛИ УСПІШНО ПЕРЕГОВОРІ У СПРАВІ ВІДТЯГНЕННЯ СОВЄТСЬКИХ ОКУПАЦІЙНИХ ВІЙСЬК З АФГАНІСТАНУ І ВСТАНОВЛЕННЯ ТАМ ЛЕГІТИМНОЇ ВЛАДИ, ЯКА НА ПРОТЯЗІ ПЕВНОГО ЧАСУ ДІЯТИМЕ ПІД НАГЛЯДОМ ОН. ІСНУЄ ТІЛЬКИ ОДНА ПОВАЖНА ПЕРЕШКОДА, А САМЕ, СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ХОЧЕ ЗАЛИШИТИ ЗА СОБОЮ РІШЕННЯ ЧАСУ ДЛЯ ВІДТЯГНЕННЯ ВСЬОГО ВІЙСЬКА. СОВЄТСЬКИЙ ПРЕСТАВНИК ЗАЯВИВ ПІД ЧАС ПЕРЕГОВОРІ, ЩО ПОВНЕ ВІДТЯГНЕННЯ ВІЙСЬКА НЕ СЛУЖИТИМЕ СПРАВІ МИРУ В АФГАНІСТАНІ, А МОЖЕ НАВІТЬ НАПАКИ, ЩОДИ ТОЛІ РОЗПІЧНЕТЬСЯ СПРАВЖИНА ГРОМАДЯНСЬКА ВІЙНА. МОСКВА ТАКОЖ ДОМАГАЄТЬСЯ ЦІЛКОВОГО ПРИПРИНУСЕННЯ ДОПОМОГИ ДЛЯ АНТИКОМУНІСТИЧНИХ ПОВСТАНЦІВ-МУГДЖЕДІВІВ З ПАКІСТАНУ, МАЮЧИ ПРИХОВАНУ МЕТУ ПОВНОГО ВИНИЩЕННЯ МУГДЖЕДІВІВ. ПРЕСТАВНИК ОН ВІДМОВИВСЯ ВІД ПОЯСНЕННЯ ДОГОВОРУ І ВЗАГАЛІ НЕ ХОТІВ НАВІТЬ НАЗВАТИ СВОГО ПРИЗВИЩА.

ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ

Президент Реген передас перо Ю. Орлову, яким він щойно підписав прокламацію Дня Прав Людини. Зліва: Р. Шифтер, А. Вальдарес, шеф публічних зв'язків в Білому Домі М. Мейсінг і представник ЗСА в Комісії прав людини ООН Р. Валлак.

Вашінгтон. — В середу, 10-го грудня, в 38-му річницю підписання Всесвітньої хартії прав людини, в З'єднаних Стейтах Америки відзначався Міжнародний день прав людини.

З цієї нагоди в Білому Домі відбулося прийняття, на якому виступили президент Роналд Реген, відомий правозахисник Юрій Орлов, кубинське Армандо Вальдарес, який присидів у кастрівських тюрмах 22 роки, а також заступник державного секретаря ЗСА в справах прав людини Річард Шифтер.

В. Кейсі зізнавав перед комісією Палати Репрезентантів

Вашінгтон. — Виступаючи перед Комісією міжнародних справ Палати Репрезентантів, директор Сі-Ай-Ей Вільям Кейсі під присягою заявив, що нічого не знав про переселення грошей, одержаних від продажу американської зброї Іранові, на конто нікарагуанських партизанів.

Член комісії, конгресмен-демократ Гас Ятрон повідомив репортерів, що В. Кейсі, за його словами, вперше дізнався про все від секретаря Департаменту справедливості Едвіна Міза. Г. Ятрон сказав також, що Кейсі не хотів скористатися з п'ятої поправки до Конституції, яка дозволяла йому відмовитися відповісти на запитання, але в деяких випадках він говорив, що покищо не готовий дати відповідь.

Державний секретар ЗСА Джордж Шульц на покладі літака в дорозі з Лондону до Брюсселя сказав репортерам, що теперішня ситуація у Вашингтоні не має нічого спільного з так званим воєнгейтським скандалом, який привів до реїгнації президента Річарда Ніксона. „Якщо Ніксон і його оточення намагалися приховати факти, то президент Реген робить все, що в його силах, щоб встановити істину. Президент, я і всі ми ні на хвилину не випускаємо з уваги багато важливих справ міжнародної політики”, — сказав Дж. Шульц. Останнє зауваження державного секретаря повинно було, очевидно, розсіяти підозри союзників ЗСА щодо зниження політичної активності вашінгтонської Адміністрації у зв'язку з іранським скандалом.

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗСА Джордж Шульц прибув до Лондону, де зустрівся з міністрами закордонних справ Західної Німеччини, Великобританії і Франції. У Західній Європі Дж. Шульц пробує три дні. Крім Лондону, він буде провадити переговори з союзниками ЗСА у Брюсселі. Кожен рік за традицією у Брюсселі відбуваються зустрічі між представниками Західної Німеччини і трьох західних держав, які окупували Західний Берлін. На цей раз зустріч відбулася не в Брюсселі, а в Лондоні. Як сказав Шульц в розмові з репортерами, союзники ЗСА стурбовані тим, що іранський скандал і переселення одержаних від Теграну грошей на рахунок нікарагуанських повстанців може привести до „паралічу” зовнішньої політики З'єднаних Стейтів. Шульц заперечив, що ця криза різко ослабила становище ЗСА, і зауважив, що якщо Совєтський Союз має надію скористатися з цього, то совєтським керівникам слід „викинути такі плани з голови”. Серед справ, які обговорювалися в Лондоні, є проблема боротьби з тероризмом.

ВИСТУПАЮЧИ НА КРАЙОВІЙ конференції губернаторів-республіканців у Парсилпани, Н. Дж., колишній президент Річард Ніксон заявив, що пора припинити роздування іранського скандалу і дати змогу президентові Р. Регенові „здійснювати його зовнішньополітичний курс”. Р. Ніксон не зустрічався з репортерами, однак проте, що він говорив за закритими дверима конференції губернаторів, стало відомо від тих, хто там був присутнім. Стало відомо, що під час виступу Ніксон віддав належне президентові Р. Регенові, який, як сказав Ніксон, веде себе в умовах кризи значно краще, ніж він вів себе в дні Воєнгейту. На думку Ніксона, порівнювати Воєнгейт з нинішніми подіями ні в якому разі не можна, бо тоді мова йшла виключно про „домашні справи” а нинішні події зв'язані з зовнішньополітичними проблемами.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription 1 year - \$40.00, 6 months - \$22.00, 3 months - \$12.00
UNA members 1 year - \$15.00. Change of address - \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерегає собі право вилучити з матеріалу все, що не входить до теми. Авторі надано право вилучити з матеріалу все, що не входить до теми.

Передплата на рік \$40.00, на півроку - \$22.00, на 3 місяці - \$12.00
Для членів УНСОЮЗУ \$15.00 річно. За кожну зміну адреси - \$1.00

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Відлига в ССРСР і нові арешти

Недавно була на цьому місці стаття про такі останні числа союзу журналу "Огоньок", які дивували своїм відважним змістом, що його дивним дивом пропустила цензура (див. "Свобода" з 9-го грудня, "Дивна зміна"). Але в міжчасі дійшли на Захід далші вісті про "культурну революцію", яку ніби переводить Михайл Горбачов. "ЮС Нью енд Ворлд Ріпорт" з дати 16-го грудня ц.р. присвятив цій справі цілу обширну статтю з п.з. "Московська культурна революція", з наведенням цілої низки цікавих фактів та водночас із власною аналізою і невеселим висновком.

Ця "культурна революція" проявляється у різних ділянках життя і в різних царинах культури. На полицях книгарень появились книжки, які донедавна були суворо заборонені, між іншими "Доктор Живаго" Бориса Пастернака: Пастернак дістав був за той свій роман нагороду Нобеля, якої не міг прийняти, бо совєтська влада не дала йому дозволу на виїзд, книжку сконфіскувала і автора зацькувала. У Москві відкрито танцювальну залу для "рок ролса", який був донедавна заборонений, бо його характеризовано, як вияв капіталістичної декаденції. Відкрито заборону висвітлювати 17 фільмів. Реабілітовано в пресі наведенням їхніх життєписів переслідуваних поетів Осіпа Менделєєва, який помер в ГУЛагу і Ніколая Гумільова та Марину Цветаєву, яка покінчила самогубством, коли розстріляли її чоловіка та заслали в ГУЛАГ її дочку. Допущено до продажу твори Владіміра Набокова, політичного емігранта, який був "ворогом народу". У журналі "Юність" появилась стаття про переслідування жидів під час Другої світової війни, про що дотепер не вільно було писати. Щобільше, в офіційних "Ізвестях" появилась стаття з одвертим закликком до повороту до ери Хрущова, який, як відомо, "розвінчав" Сталіна і за якого настала була відлига, що її підсвєтські громадяни характеризували коротко: "легше жити". Названий американський журнал наводить багато подібних фактів, які вказували би на справжню "культурну революцію" в ССРСР і поворот до ери Хрущова, коли було "легше жити".

Але водночас читаємо у тому журналі про дальше переслідування "неконформістів" і "ворогів народу". Конкретно, звільнено з заслання на примусові роботи українськї поетеси Ірину Ратушинську, яку засудили були на сім років "за протисовєтську пропаганду й агітацію", але не дозволяють їй виїхати за кордон на лікування важких недуг, що їх набралась під час свого перебування в ГУЛагу. У совєтських в'язницях, "психушках" і таборах примусової праці, які є справжніми катівнями, що їх описав Солженіцин, перебуває все ще коло 100 письменників, що їх прізвиська записані в центральні ПЕН-клубу в Західній Європі. Вже за правління Михайла Горбачова арештували п'ятьох письменників, а звільнили тільки одного. Авторі цієї статті в "ЮС Нью енд Ворлд Ріпорт", які надіслали матеріали з Москви, переконані, що Горбачов тільки тому пішов на деякі поступки в ділянці культури — літератури, музики і танку, що йому потрібна підтримка підсовєтської інтелектуальної верстви в його заходах перевести господарські реформи. Але вся та "культурна революція" викликає однакову в самому ССРСР, як на Заході глибокий сумнів. Так, як після Хрущова завернено за Брежнєва назад до метод за ери Сталіна і промовчувано Хрущова, так само тепер та ніби відлига може бути тільки короткотривалим епізодом. У Політбюрі засідать також заприсяжені марксистсько-сталіністи, а насправжнїм володарем у ССРСР не є навіть Політбюрі і Горбачов, а тайна поліція, КГБ, яка не виречеться своєї провідної ролі і своїх метод терору. Названий американський журнал закінчує свою обширну статтю висловом одного підсовєтського мистця, який допускає, що в ССРСР можуть прийти зміни на краще — за один або два мільйони літ. Славити Бога — совєтська імперія так довго не існуватиме.

УКРАЇНЬСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ ВАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТИНУ.

Здавалося б, що після знесення виняткового статусу в Польщі, як також після проголошення амністії для провідників "Солидарності" наступить покращання стосунків між урядом Польської Народної Республіки та представниками ради "Солидарності", яка, на думку Леха Валенси, хоче допомогти Польщі вийти з цього загрозливого для країни економічного положення. Однак, коли глибше вглянути в ті проблеми, які заіснували в теперішній Польщі, то треба сказати, що майже на кожних відтинках — суспільно-громадському, господарському і політичному житті — є великі розбіжності, які не буде легко розв'язати теперішньому уряду.

Володимир Я-ів ПОЛІТИЧНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ В ПОЛЬЩІ

кореспондента чи такі організації як "Мир і Свобода", "Солидарність" й інші організації чи не, — відповів, що діяльність таких організацій підлягає карним законам. Войцех Ярузельський у своїй доповіді "Завданням Партії у соціалістичному розвитку" подав деякі зміни в статуті ПОРП-у, намітив завдання партії на час періоду 1986-1990 років, як також подав перспективи соціально-економічного розвитку Польської Народної Республіки. Доповідач сказав також, що п'ятирічний період між IX-X з'їздом ПОРП-у був періодом напруження. Країна переживала велику кризу, що загрожувала безпеці, і додав, що ми нічого не будемо замовчувати, що було в недалекому минулому. В Ярузельський уважає, що господарська і політична криза була наслідком похибок стратегії минулого десятиліття, яку хотіли використати вороги, щоб руйнувати польського народу підірвати баланду в Європі. Він стверджує, що положення на від-

Юрій Р. Рибак ПОТРІБНА СЕКРЕТАРКА

ші вимоги, тим і більша потреба кваліфікації. У буденному житті чуюмо, що хтось є секретаркою, однак праця кожної секретарки не є та сама і великі різниці у відповідальності та винагороді. Коли ж тут говоримо про секретарку, то маємо на увазі ту, яка osiąгнула висоту своєї професії і за якою постійно шукать високі шаблі управління. Нелегко ніби знайти добру і віддану секретарку і різні дорадники різно радять. У загальному секретарка повинна мати освіту вище середньої школи; щільно річно, то це не заспокоїть існуючого браку. Рішиться на секретарку — це не така собі проста річ, головню для керівників. Нині бюро вже насичені різними електронічними приладами і секретарка зайнята більше іншими справами як лише стенографічними записами, машинописанням і складанням документів чи відбірними телефоніями для "боса"... Технолігія наших днів прямо вимагає кваліфікації адміністративної секретарки. Тому і не дивно, що секретарка стає дорадником, а в несприятливих умовах мусить часто полагатися на свій розум та на свій характер. Силою обставин ділова секретарка виявляє незалежність, практикує у вирішуванні справ і здібність співпраці з іншими, без непотрібного створювання почуття задротності. Усе гаразд. Але чим біль-

ше перед Андрієм. Обходила його молодість рік-у-рік, бо вірила, що св. Андрій є опікуном молоді (головню дівчат) та покровителем подружжя. Андріївські вечорниці були переплітані всімами ворожбами іще з потанєвських часів, а відтак печенням балабух, кусанням палички, співанням набожних пісень-коляд, побажанням і просьбами до св. Андрія, які народ передавав шороку з ролу-в-рід по шілій України. Ворожби на Андріївські вечорниці в різних місцевостях були безліч.

ної революції в мирі, і до притягнення широким мас суспільства до активності. При тому він пригадав своїм землякам, що перед Польщею стоить велике завдання до виконання, яке вже виконали, на його думку, інші соціалістичні країни, а це змодернізування господарки, яка б принесла збільшення національного доходу, який є необхідний в житті країни. Прелегент ствердив також, що оцінки партії, які відносилися до "Солидарності" були правильні. На його думку, так як було передбачено партією — реакційній напрям, який взяв верх у проводі "Солидарності" втратив підтримку в масах народу. В Ярузельський, як виконавець наказів Москви, про пагує кремлівські клічі, твердючи, що ролі партії у керівництві — це основа основ суспільного устрою, а "партія є наслідком краших традицій робітничого руху, яка вислалась в історію польського народу як борєць за національну і соціалну свободу". Перший секретар ПОРП каже, що його партія є масовою, та що вона нараховує 2,126,000 членів. Вона переводить у життя демократичний централізм, який на його думку заповість мир у житті громадян ПНР.

Юрій Р. Рибак ПОТРІБНА СЕКРЕТАРКА

22,000 на всіх 4 мільйони у ЗСА управління підприємств відноситься до їхньої посвідки з повною посадовою і повагою. Деякі фірми навіть оплачують школи для освітлення посвідки, це бо у загальному поширює знання а до того заробітна платня може збільшитися на яких 1,500 дол. річно! Коли ж, скажімо, довірена секретарка, що працювала роками нагло поставила б залишити працю, це звичайно, створило б проблему. Керманчик уже звик до неї і вона знала його сильні і слабі сторони і способи управління. Але дістати нову секретарку — нетяжко. Вистачить зв'язатися з бюро посредництва чи оголосити в пресі. Але часто можна, — як то кажуть, — купити кота у мішку". Тому радять добре перевірити кого ангажувати. Потрібно точно переїти всі рекомендації, запитати попереднього працевластця чи прийняв би секретарку назад. Коли відповів — неясно, то краще шукати за кимсь іншим. Тому й вказівка секретарки, що шукать за працюючою "палити моє" за собою. Буває, що нова секретарка робить прекрасне перше враження, однак коли приїде до праці виявляється, що вона свої приватні і родинні справи змішує з підприємством, або що склонна до налогів або не має ніякого дару співпрацювати з працівниками і посторонніми людь-

Юрій Р. Рибак ПОТРІБНА СЕКРЕТАРКА

ми, що таке важливе для втримання привітної атмосфери у підприємстві. Нині перевірювання кандидатів на працю багато залежить від ланої фірми. Деякі мають уже випрацьовану процедуру, або персональний відділ, вважається формальністю, коли вирішними є керманічки поодиноких відділів фірми. У зв'язку з перевірюванням кандидатів на працю хтось розповів так: Президент однієї фірми вважав, що у виборі своєї секретарки найкраще вирішити "науковий підхід". Тому він ангажував психолога, який після точного переїрення кваліфікацій кандидаток остаточно вибрав три фіналістки для вирішального іспиту у присутності президента. Спершу психолог вказав на карafka з водою, а відтак спитав, що кожна кандидатка про це думає. Карafka є допововини порожня, — заявила перша. — Ні! заперечила друга. Вона є допововини повна. А мені здається — повільно пояснювала третя — Чи карafka є допововини порожня чи повна — це річ суто суб'єктивного погляду. Психолог подякував за відповіді, а залишившись сам із президентом пояснив: — Отже перша кандидатка виявляла песимістичне наставлення, друга-оптимістичне, а третя-компромістичне... Мос питання до вас котру з цих трьох вибиратете на свою секретарку? — Бльондинку зі синіми очима — відповів президент.

перед Андрієм. Обходила його молодість рік-у-рік, бо вірила, що св. Андрій є опікуном молоді (головню дівчат) та покровителем подружжя. Андріївські вечорниці були переплітані всімами ворожбами іще з потанєвських часів, а відтак печенням балабух, кусанням палички, співанням набожних пісень-коляд, побажанням і просьбами до св. Андрія, які народ передавав шороку з ролу-в-рід по шілій України. Ворожби на Андріївські вечорниці в різних місцевостях були безліч.

3 України про Україну НА ЧЕСТЬ П. БАЖАНСЬКОГО

Серед діячів музичної культури Західної України кінця XIX — початку XX століть значне місце належить композиторові, музикознавцеві і фольклористові Порфирієві Бажанському. На сцені мандрівного Галицького театру з успіхом йшли опери П. Бажанського "Довбуш", "Олеся", "Маріяка — татарська бранка" та інші. Плідно була праця П. Бажанського як фольклориста, невтомного збирача і дослідника народної творчості. Йому належить сім томів записів народної музики різних жанрів із багатьох районів Галичини та Буковини. Невтомний музикознавець підготував також кілька музично-теоретичних праць. Разом із композитором А. Вахнянином П. Бажанський зредатував і видав 1885 року збірку хорів М. Лисенка під назвою "Кобзар". Це було перше видання творів видатного композитора в Галичині. У селі Белелуї Снятинського району Івано-Франківської області, де народився композитор, на його честь встановлено пропам'ятну плиту з написом: "У селі Белелуї 22 лютого 1836 року народився український композитор, музикознавець фольклорист, автор опер "Довбуш", "Олеся", "Маріяка — татарська бранка" та інших музичних творів Порфирій Іванович Бажанський".

НАЙДАВНІШІ ШКОЛИ

До наших часів дійшло небагато відомостей про українські школи XVI століття. До найраніших, зафіксованих документально, належать школи у Львові (1546 рік), Красноставі Холмському (1550), Сяноку (1551). Тепер вдалося знайти документальну згадку 1548 року про школу в Перемішлі. Вона стосується Гарасима, ректора руської (тобто української) школи. Це свідчення тим більш важливе, що стосується воно міста, котре було одним з активних центрів культурного життя українських земель XVI століття.

СВЯТО ПОЕЗІЇ

Уже стало традицією щороку проводити поетичне свято "Голосівська осінь". Цього дня до літературно-меморіального музею Максимі Рильського прийшли поети, вчителі, студенти, учні, щоб вшанувати українського поета, перекладача, громадського діяча. Літературне свято від Володимира Бровченка. Схвильо-

ВІД ЗЕМЛЕТРУСУ В Болгарії загинули, як кажуть болгарські офіційні речники, одна особа, 60 було поранених, а 3,000 осіб залишилися без даху над головою.

ДВА 19-РІЧНІ СОВЄТСЬКІ воїни, прізвиська яких покісно не подали до загального відома, перейшли кордон до Західної Німеччини і там попросили про політичний азил.

ШІСТЬ ОСІБ ЗАГІНУЛО І 15 були поранені поліцією в Індії у вонеділок, 8-го грудня, під час задура демонстрацій, переважно гіндусів, з поліцією і військовими частинами.

Крізь обруч вказували на своє щастя. Вказала на батіг — вийде заміж за бідного, пастуха, наймита, коли на шило, то за шевця, воду — за волоношу, гроші — за багача, скупаря, за комняра.

А от ворожба на воску: дівчата йшли до джерела по воду і носили її в устах, а хлопці добре пильнували дівчат і не давали донести води в роті. Як нанесли воду повну миску, клали на стілечце, топили віск, ляляли на воду і приговорювали: "водичко змила, чиста з льоду, скажи всім правду, що ворожать", або "щастя мого, покажи мені". Тоді ворожка брала віск з води, клала дівчині на долоню і ворожила. Як на воску показався віночок чи перстень, то дівчина по святах вийде заміж, як монета — вийде заміж за багача. Також наливали повну миску води і викадали дві голки: якщо голки впадуть на дно одної біля одної — дівчина цього року знайде собі пару а якщо далеко одна від одної, то снідницею вдова. Або до миски повної води дівчина обережно пускала дві голки: коли голки, пливаючи, зійшлися, то вона одружиться, коли одна голка піде на дно, одні з них помре, коли обидві підуть на дно — обос помруть.

Закінчення буде.

СОВЕТСЬКИЙ АМБАСАДОР в Ливані Василій І. Колотуш заявив кореспондентам в Бейруті, що його уряд спробує, за посередництвом Сирії і Палестинської Визвольної Організації, припинити бої між мусульманськими і палестинцями які тривають, майже без перерви 16 днів, внаслідок чого 460 осіб загинуло і понад 1,000 були поранені. Сирія, Іран і Лівія вже пробували посередничати між воюючими сторонами, але великого успіху вони не мали. Майже 9,000 ливанців втратили дах над головою, і тепер змушені жити під шатрами, або у розвалених будинках. Советський амбасадор зустрівся вже з прем'єр-міністром Ливану Рашідом Карамі і президентом Аміном Гемаелем. Крім того міністри закордонних справ Арабської Ліги відбувають в Тунісі свої наради у справі припинення конфлікту.

МІНІСТЕРСТВО ЗАКОРДОННИХ справ Південно-Африканської Республіки відмовилось продовжити дозвіл на перебування для американського кореспондента газети „Лос Анджелес Таймс“ Майкела Паркса і він мусить покинути ПАР до 48 годин. Паркс є вже п'ятим закордонним журналістом, якому уряд у Преторії наказав покинути країну від часу проголошення там виняткового стану 12-го червня цього року. Речник міністерства внутрішніх справ відмовився від всяких коментарів і пояснив у справі „видворення“ американського кореспондента і тільки відмітив, що уряд напевно має для цього якісь причини.

Польща...

(Закінчення зі стор. 1)
чений іншими імпрезами, — заявив Е. Урбан. „Ми будемо радо вітати американського сенатора в найближчому майбутньому, заявив він, і тоді Е. Кеннеді може зустрінутись з людьми, згадуваними ним в листі“.

Переговори між бюрою сен. Е. Кеннеді і польською амбасадой у Вашингтоні велася майже місяць часу в тій справі, заявили представники сенатора Фред Крейг і Крис Догерті, але вони не увінчалися успіхом тому, що Е. Кеннеді вів від самого початку сказав польським комуністам про свою інтенцію. Крім того речники Польщі заявили, що нагородження „екстремістів“ Букча і Міхніка може пошкодити планам Войцеха Ярузельського який намагається, мовляв, поладити справу різниці в поглядах шляхом замирення.

Це вже другий випадок

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕЧІННУ ПІДТРИМКУ!
UFU Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

відмови візи для Е. Кеннеді польським урядом. Перший раз поляки відмовили йому два роки тому, коли він хотів взяти участь в похоронах замордованого працівника державної служби безпеки о. Єжи Попельошка. Іншою американкою, а саме Лейною Кіркендові, лідирую профспілки А.Ф.Л. — С.І.О. таку візу видали і він має прибути до Варшави 24-го грудня цього року.

Український...

(Закінчення зі стор. 1)
Глендору“, яка передається кожного тижня в Мангеттені і Вестчестері через кабельну мережу. В часі цієї програми, яка спрямована до студіюючої молоді, Глендору проводить інтерв'ю із науковцями та професіоналістами на престижних становищах щоб тим дати змогу студентам довідатися про життєвий шлях і науковий шлях цих людей і заслухати їх порад про те, як ступити на подібний успішний шлях у професійному житті. Слухачі цього 15-хвилинного інтерв'ю мали змогу почути про життєвий шлях д-ра Романкова, який почесно в Україні і вивчав західно Європу і Канаду до ЗСА, та про його позитивний підхід до розв'язки наукових проблем.

**Виставка „Малих Форм“
Т. Вирсти в Едмонтоні**

Софія Скрипник представляє мистця Томістока Вирсту.

У днях 14-16 листопада 1986 року відбулася чергова виставка образотворчого мистецтва, влаштована Софією Скрипник. Цим разом едмонтонці мали нагоду глядати цілюю хроматичною гамою теплих барв. Або — якраз через оцю теплу барвистість, — їх можна прирівняти до казкових квітів, зафіксованих на полотні якраз у моменті їхнього розквітання. Великий французький поет — символіст, Шарль Бодлер, назвав свою збірку лірики, що започаткувала модернізм у світовій поезії, „Квітами зла“. Прекрасні твори цієї збірки насичені терпінням, болем і розчаруванням людського буття. Аналогічно до „Квітів зла“, вглиболюючись у суть зображень Вирсти, ми могли назвати їх „Квітами добра“, тому що з них випромінює соняшність, теплота її надія.

Т. Вирста надавала своїм картинам назви, але ці назви — умовні. У них нічого не в точному окресленні, а в тому, щоб спонукати глядача самому для себе скристалізувати враження, викликає тою чи іншою картиною. Все ж таки, назви придумані мистцем, як наприклад, „В серці втрачати“, „Невечірнє джерело мрій“, чи „Синьокопий ранок“, висловлюють життєрадісність і тому, в загальному, відносять до життєрадісній тематичній картини.

Виставка, що її не дивлячись на едмонтонську зиму, відвідало велике число гостей, проходила в теплій, родинній атмосфері завдяки ширій гостинності невинної організаторки Софії Скрипник. До успіху виставки причинилися також присутність незвичайного милого подружжя Вирсти: двох осіб цілковито дедикованих мистецтву. Була це сорок шоста з черги виставка, влаштована пані Софією, за що їй належить признання і побажання нових успіхів на майбутнє.

Оксана Роздольська

Десять років тому, 16-го листопада 1976 року в Мюнхені відійшов від нас на вічний спочивок проф. д-р Василь Плющ, видатний лікар-науковець та спеціаліст по туберкульозі. Він також був сеньйором-пластуном, членом Спілки Визволення України, активним членом УВАН, УВУ та НТШ. Крім цього, він був довголітнім членом редакційної колегії „Лікарського Вісника“ та редактором медичної частини Енциклопедії Українознавства, заслуженим громадянином-публіцистом і політичним діячем, а найважливіше — найбільшим істориком української медицини.

Він прожив тільки 73 роки, але вони були виповнені працею та бажанням і турботою, щоб ще більше зроби ти щось для України.

Народився Василь Плющ 10-го січня 1903 року у Варшаві, в козацько-шляхетській родині. Батьки його брали активну участь в українському національному русі, а його старший брат Олександр був українським письменником. На п'ятому році життя залишився без матері, а потім тяжко пережив трагічну смерть брата Олександра.

В 1919 році закінчив він першу класичну гімназію в Чернівцях. Будучи гімназистом, організував та очолював українських пластунів та Українську Юнацьку Спілку в Чернівцях. Пізніше належав також до руху першим директором якого став д-р Василь Плющ.

Під час німецької окупації України д-р залишився в Києві та став професором при кафедрі туберкульозу Київського Медичного Інституту.

Ще під час медичних студій почав він наукову працю під керівництвом проф. Д. Епштайна та С. Когана і написав дипломову працю — дисертацію „Штучний пневмоторакс“. Під час студій він сам себе утримував працюючим професором туберкульозу при кафедрі внутрішніх недуг.

Після одержання диплому лікаря в 1928 році працював керівником Міжнародного протитуберкульозного диспансера в с. Рівному, на Одещині, та став позаштатним науковим співробітником Одеського науково-дослідного інституту туберкульозу в с. Берлінці, де організував поліклініку для „остиглих“, а потім працював табірним лікарем в Зінгені.

Після війни проф. В. Плющ поселився в Ганновері, де працював керівником туберкульозного відділу шпиталю „Александр“ (УНПРА та ІРО). Від грудня 1951 до 1956 років працював лікарем-спеціалістом у великій на 1,200 ліжок протитуберкульозній санаторії в Гавтвінці, а від 1956 до 1974 років став керівником лікарні (з 1970 року — консультантом) протитуберкульозної лікарні і санаторії в місті Зільберг, Західна Німеччина. В 1974 році відійшов проф. В. Плющ на заслужений відпочинок та замінив його дружиною д-р Надією в Мюнхені.

Тепер зупинімся над його медично-науковою та громадсько-публіцистичною працею.

Св. п. проф. д-р В. Плющ

(В десяті річницю його смерті)

Св. п. проф. д-р Василь Плющ

1938 році став одним із засновників Українського наукового т-ва фтизіаторів. Під час першої більшовинської окупації Західної України в 1939 році приїхав д-р Василь Плющ до Львова як туберкульозний інспектор України для свого роду перевірки та інструкцій. Тут він познайомився з д-ром Романом Осінчуком, і вони разом планували організацію сітки протитуберкульозних диспансерів і пунктів у шлій області та створення у Львові, при вул. Театинській, Львівського туберкульозного інституту, першим директором якого став д-р Василь Плющ.

Під час німецької окупації України д-р залишився в Києві та став професором при кафедрі туберкульозу Київського Медичного Інституту. В кінці вересня 1943 року, через воєнні обставини, подався на Захід, але затримався у Львові, де, завдяки своїм попереднім добрим знайомствам з проф. Панчишином та д-ром Осінчуком дістав посаду професора туберкульозу при кафедрі внутрішніх недуг.

З наближенням фронту він переїхав через Лемківщину до Чехо-Словацької „короткої працював в Братиславському університеті. При кінці війни переїхав до Берліну, де організував поліклініку для „остиглих“, а потім працював табірним лікарем в Зінгені.

Після війни проф. В. Плющ поселився в Ганновері, де працював керівником туберкульозного відділу шпиталю „Александр“ (УНПРА та ІРО). Від грудня 1951 до 1956 років працював лікарем-спеціалістом у великій на 1,200 ліжок протитуберкульозній санаторії в Гавтвінці, а від 1956 до 1974 років став керівником лікарні (з 1970 року — консультантом) протитуберкульозної лікарні і санаторії в місті Зільберг, Західна Німеччина. В 1974 році відійшов проф. В. Плющ на заслужений відпочинок та замінив його дружиною д-р Надією в Мюнхені.

Тепер зупинімся над його медично-науковою та громадсько-публіцистичною працею.

Після Другої світової війни проф. Василь Плющ брав дуже активну участь у громадсько-національному та політичному українському житті в Німеччині. Він особисто, мабуть, не належав до жодної політичної партії, але мав приязні відносини зі всіма українськими національними угрупованнями.

Проф. Плющ був одним із засновників Медичної секції УВАН та її керівником, як теж одним із засновників Українського історичного Товариства. Він також був головою Ради Центрального Представництва Української Еміграції в Німеччині (ШУЕН), організатором УСХС та членом Крайової Платової Ради Західної Німеччини. Крім цього, він був одним із основоположників та головою Спілки Визволення України на чужині.

Він написав понад 50 статей та есеїв на різні політичні, суспільні та ідеологічні теми, наприклад про Спілку Визволення України, СУМ, підпільні організації в Україні, а також „Правда про хвилювання“, „Значення політичної еміграції“, „Психологія підсоветської інтелігенції“, „Голод в Україні“, „Отаман Петлюра“, „Підпільні українські організації в Україні в рр. 1920-1941“, „Розгром української еліти та українського суверенізму“, „Боротьба за українську державу під советською владою“.

Ще за життя, а зокрема після смерті, появилось близько 20 статей і нарисів про проф. В. Плюща, які вийшли з-під пера таких відомих учених і публіцистів як проф. Наталя Полонська-Василенко, проф. Володимир Янів, д-р Роман Осінчук, Микола Дзильський, д-р Антін Жуковський, і всі вони об'єктивно та справді величезно оцінили великий вклад проф. Василя Плюща в українську науку.

Підсумовуючи життя і заслуги покійного проф. Василя Плюща можна ствердити, що це був справжній велетен праці та великий український патріот. Його світла постать нехай буде нам усім прикладом!

Д-р Павло Пундій

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО
внутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додому.
Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО
Професійна хвороб асені і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням.
Адреса у Мангеттені: 105-37 64th Avenue Forest Hills, N.Y. 11375 (212) 459 0111
Адреса у Квінсі: ROCKEFELLER CENTER 630 5th Avenue, Room 1803 New York, N.Y. 10020

Українська Централь в Пассейку, Н. Дж.
запрошує на
НОВОРІЧНУ ЗУСТРІЧ
що відбудеться
в середу, 31-го грудня 1986 р., о год. 9-ій веч.
у власній залі в Пассейку, Н. Дж.
240 Hope Avenue, Passaic, N.J.
Грає знаменита оркестра „Журавлі“
Вступні: дорослі — 25.00 дол. (включно з гарячими харчами і напитками), молодь — 10.00 дол.
Промімо своєчасно замовити столики в Українській Централі.

Осередку Спілки Української Молоді та Об'єднання Жінок ОЧСУ в Ірвінгтоні, Н. Дж.
влаштовано

СИМВОЛИЧНІ РІЗДВЯНІ ЯЛИНКИ
присвячену

ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ
Запрошуємо Громадянство Мейплвуду, Ірвінгтону та околиць відвідати цю ялинку та згадати невинних дітей, які так трагічно загинули, чи гинуть.

Ялинка світяться в головній бібліотеці в Мейплвуді, при Бейкер стр. в часі від 8-го грудня ц. р. до 8-го січня 1987 р.
З вдячністю значаємо, що матеріальним спонсором є Українська Школка Каса „ТРИЗУБ“.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЮ ЙОРКУ
138 Друга Авеню — Дім Українського Визвольного Фронту
П'ятниця, 19-го грудня 1986 року, о год. 7-ій веч.

ДОПОВІДЬ
Миколи Лебедя
„БОРОТЬБА ОУН-УПА-УГВР в 1941-45 РОКАХ ОЧИМА УЧАСНИКА“

В пам'ять І. Магмета

15-го серпня 1986 року в маленькому містечку Дзулю біля Буенос Айресу в Аргентині на 80 році життя перестало битися серце українського патріота і культурного громадського діяча с. п. Івана Магмета.

І. Магмет, народився 3-го травня 1906 року в багатодітній родині культурних батьків Федія і Марії Магметів в Жовчові, Рогатинського повіту в Україні.

Іван Магмет малим хлопцем, був пасутком в о. Смика. Енергійний, полюбався о. Смикові, який забрав його від корів і після двох років в Рогатині на свій кош.

Св. п. І. Магмет

удекорования сцени, козацькі костюми, а найголовніше те, що за його старанням побудовано в селі однопов'ерховий дім, читальню „Провісти, до якого, він, чи не найбільше, докладав фізичної і умовної праці. Шкарився і пасичинством, вигравав на Поділлі на великі гроші меду, після науки в гімназії давав лекції студентам вдома на селі.

завзяття і героїства в боротьбі за краще завтра. І тут доказав він свою непохитність. На іспитах в „Рідній Школі“ його учні вибрали на перше місце, директор Воднос обіцяв йому зарплату вчителівати в „Рідній Школі“ в Рогатині, признав йому надзвичайні педагогічні здібності. Своєю ідею він поглиблював, йшов у найтемічніше село і починав там свою верту пращо. Коли влада побачила в ньому небезпечну особу в день його вчинення польська поліція зробила в його хаті і школі у його відсутності ревізію за негальне провадження шкільної науки та за заборонені книжки історії України і географії, замкнули школу і помешкання, а справу віддали до окружного суду в Бережанах. Йому загрозувала калікарщина в'язниці, але він вміло зумів вийти зі складної ситуації і при допомозі адвоката заявив, що виїжджає в Паратвай. Його справу прокуратор суду анулював, та ще й отримав він повітовий поліції найкраще свідство моральності, бо сказав комісар, буде один менше.

З його від'їздом село втрапило одного з найкращих робітників на просвітному полі. Йому завдячуємо те, що поставив село Жовчів на рівень чи не одного з найкращих сіл в Рогатинському повіті.

В 1937 році ввійав в Паратвай і там він з енергією вивселював із рідного краю вивселював до праці, виготовив статут Т-ва „Провісти“, і за допомогою п. Падучака відомого патріота з Липиці Горішньої, заснував в Енкардації Т-во „Провісти“, яка досюгодня існує.

І тут не пощастило Іванові численна еміграція московських білогвардійців, що мали вплив на тодішній уряд, почала переслідувати його і він знайшовся у небезпечній ситуації, бо вийшов в Уругвай, а так до Аргентини. Там перший його крок — це була „Провіста“, потім Стрілецька Громада, і в кінці „Відродження“. Спочатку учительовав, був режисером в театрі, приготував балет народних танків, провадив дитячим хором, а нарешті не витримав фізично, лікарі порадили вийти на чисте повітря в аргентинській степі. Там придбав собі хутір і велику пасіку, викладав на курсах пасичників. В 1974 році перейшов дві тяжкі операції серця на протязі 20-ох днів. Уже старенький, бо скінчилося йому 80 літ, але ще, бадьорий, і все думав відвідати Україну, але вільну, ні від кого незалежну.

15-го серпня 1986 року відійшов у вічність, залишивши дружину Катрусю, дочку Марусю, д-р деніста, і сина Рауля, який є пілотом. Один тиждень перед смертю він передав мені книжку „Історію України“ Миколи Аркаса, в книжці написав мені так: „Вартісний тло, але великий і шійний скарб, що в ньому знаходиться, дарую тобі, на пам'ятку, на пам'ятку, тому, кого найбільше ємню, люблю і довіряю. Тим є мій, найкращий, Друг і Побратим, Михайло Лялька. Нехай цей душевний скарб Тебе кормить так, як мене кормив довгі літа, був моїм незрозумілим товаришем, це „Історія України“, яку я, товариша свого тепер передаю тобі. З неї я не маю з холодною жерела, черпав і пив свіжу воду в гаряче літо, з неї, я черпав знання, підсичував мій патріотизм і любов до мого народу, до моєї Неньки України...“

Михайло Лялька

Комітет Оборони Української Спадщини

Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу
закликають Вас
СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ
на його працю та акції для

1. Поширення правди про Україну
  2. Поборювання очорнювання та знеславлення українців
  3. Оборони громадянських прав українців
- Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на
- Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
- враз із виповненням вирізок цього заклику
- Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу
- Сума пожертви \$
- ім'я та прізвище
- число дому, вулиця
- місцевість, штат, поштовий код

У Виппані вшанували пароха

У неділю, 2-го листопада ц.р., українська католицька парафія св. Івана Хрестителя у Виппані, Нью Джерсі, відсвяткувала 50-літній ювілей священства довголітнього пароха о. совітника Осипа Панасюка.

Ранком того дня в парафіяльній церкві привітали отця пароха Ювілейний комітет та вручили йому вишивані ризи від організаторів свята та різьблений хрест від вівтарних хлопців. Ці подарунки посвятив Митрополит Стефан Сулик, який прибув на ювілей вранці.

Ювілей у супроводі Митрополита, Марійської дружини, вівтарних хлопців, Ювілейного комітету та численних парафіян увійшов до церкви. Там відбулася Благодарна Служба Божа, на якій Митрополит Сулик виголосив проповідь. У своїй проповіді Митрополит згадав про велику працю ювілянта та побажав йому й надалі доброго здоров'я та сил до дальшої праці. Митрополит теж від-

Отець О. Панасюк

митив конечність поклонянь серед нашого народу і просив усіх про молитви за поклоняння, а батьків, щоб

спрямували своїх дітей до релігійного життя.

Після Служби Божої парафіяни мали нагоду зустрітись з Митрополитом при каві і соліджмі у церковній залі. Описля, о 2-й год. по полудні, в Гановер Менор в Іст Гановері, Нью Джерсі, відбувся бенкет на якому були присутні Митрополит С. Сулик, родина ювілянта, багато священників, світські достойники та численні парафіяни і гості. На залі було коло 270 присутніх гостей, які своєю участю показали свою пошану ювілянтові за його довголітній труд для добра Церкви і свого народу.

Програмою проводив о. Роман Мірчук. Головним промовцем українською мовою був о. Антін Борса, який подав короткий життєпис нашого пароха і підкреслив його відданість своїй Церкві. Англійською мовою промову виголосив Михайло Савка, він навів тісне пов'язання його ро-

дини з ювілятом, як приклад доброго пароха.

З нагоди цього ювілею наспіло багато привітів від церковних та світських властей. З Риму доручено о. Осипові Панасюкові папське благословення та відчитано привіт від Кардинала Мирослава І. Любачівського. Потім слідували резолюції від федеральних, стейтових та міських установ. Конгресову резолюцію прочитав конгресмен Дін Галло, Арт Албон відасамблеї Нью Джерсі, ексекютивний директор повіту Морріс, „Фрігголдс“ від повіту Морріс, а майор Янаконе від міста Гановер.

В мистецькій частині програми виступив церковний хор. Диригент Йосип Сингалевич вміло підготував дві пісні, а хор гарно написався першим своїм виступом. Публіка мала теж нагоду прослухати фортепіанове сольо Надії Семчук, учительки музики школи Морріставну. Виступив теж Ярхо Заяць, учень фортепіано Наталії Панасюк.

На закінчення свята ювілянт подякував усім, що доклали труду до влаштування цього свята, а в першу чергу, Всевишньому за довголітню опіку і благодать.

ВІДЙШЛИ ВІД НАС

КАТЕРИНА КОЛОДІЙ-ДМИТРИВ, член УНС Відд. 296-го ім. св. Михайла в Нью Кенсінгтон, Па., померла 20-го жовтня 1986 року на 87-му році життя. Нар. 6-го липня 1899 року в Україні. Членом УНС стала 1934 року. Залишила у смутку сина Івана. Похорон відбувся 23-го жовтня 1986 року на цвинтарі Юніон, в Арнольд, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

Петро Лобур, секр.

АННА СТАРИК, член УНС Відд. 94-го ім. М. Шашкевича в Гемтреку, Миш., померла 11-го вересня 1986 року на 90-му році життя. Нар. 12-го грудня 1896 року в селі Лани в Зах. Україні. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку сина Стефана, брата Захарія Криворучку і сестер Марію Гудиму і Теклю Саранчук. Похорон відбувся 12-го вересня 1986 року в Крематорії Бровард в Фт. Лодердейл, Фла.
Вічна Їй Пам'ять!

Роман Татарський, секр.

ЮРІЙ КРАВЦЕЛЬ, член УНС Відд. 62-го Т-ва „Згода“ у В. Філадельфії, Па., помер 24-го жовтня 1986 року на 65-му році життя. Нар. 1921 року в Клеймонт. Дел. Членом УНС став 1939 року. Залишив у смутку дружину Сузанну, синів Юрія і Тому, доньок Сузанну і Мері Ені та 12 вуків. Похорон відбувся на цвинтарі Еджвуд Меморіал в Глені Мілкс, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

В. Васильків, секр.

ІВАН СТРИЖАКІВСЬКИЙ, член УНС Відд. 116-го Т-ва „Вільні Козаки“ в Трентоні, Н. Дж., помер 3-го листопада 1986 року на 63-му році життя. Нар. 1923 року в селі Слобідка Лісна, Зах. Україна. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, дві доні Лесю і Марію, сина Богдана, батьків в Бразилії та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 6-го листопада 1986 року на цвинтарі св. Андрія в С. Банд Бруку, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!

Урвава

ДАВИД КИРИЛОК, член УНС Відд. 83-го ім. Івана Франка у Філадельфії, Па., помер 1-го листопада 1986 року на 21-му році життя. Нар. 13-го жовтня 1965 року у Філадельфії, Па. Членом УНС став 1979 року. Залишив у смутку тата, маму, 5 братів, 4 братів, племянників і племянниць та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся на цвинтарі Окленд у Філадельфії, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

А. Кушнір, секр.

ВАСИЛЬ МЕДЮХ, член УНС Відд. 219-го в Ньюарку, Н. Дж., помер 27-го жовтня 1986 року на 74-му році життя. Нар. 2-го березня 1912 року в Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Марію, сина Вілліама Івана, доньок — Ірину Сондерс, Кеті Інаморато і Марію Медюх. Похорон відбувся 30-го жовтня 1986 року на цвинтарі св. Лука в Гемттонбурзі, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

KOBASNIUK TRAVEL INC.
157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
(212) 254-8779

1987 ESCORTED GROUP TOURS TO UKRAINE

\$50 BONUS 16 departures from NEW YORK from APRIL 27 to NOVEMBER 2 **\$50 BONUS**
Prices from \$1,169

BOOK NOW — SAVE LATER! Bookings received by KOBASNIUK on or before January 31, 1987 will qualify for a \$50 BONUS. Send in your coupon to obtain the 1987 Ukraine Tours flyer and information for \$50 BONUS qualifications!

To: KOBASNIUK TRAVEL INC., 157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
Please RUSH the 1987 Ukraine Tours flyer and information for \$50 BONUS qualifications.
Name/s _____
Address/Tel. No. _____

ПРАЦЯ
Український Народний Союз
затруднить особу на становищі
КООРДИНАТОРА
БРАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Кваліфікації: університетська освіта, двомовність, охота і вміння співпрацювати з різними людьми, роз'їзди в терен, okazajna праця в суботи і неділі.
Резюме слід слати на адресу

JOHN O. FLIS, Supreme President
Ukrainian National Association
Jersey City, N.J. 07302
(201) 451-2200

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1986 року кінчається з 31-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 31-го грудня 1986 року.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 31-го грудня 1986 року.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

Український Народний Союз
пошукує досвідчених
АГЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
і
ЗАГАЛЬНИХ АГЕНТІВ-ПРОДАВЦІВ
зі знанням української і англійської мов на околиці
Чикаго, Нью Йорк, Торонто, Філадельфії, північного Нью Йорку і Нової Англії з метою розбудувати і керувати мережами агентів-продавців в тих округах.

- Впроваджуючі інформації
- Платня у формі позички
- Відсотки від комісійного
- Всі бенефіти

Звертатись до
H.P. Floyd, National Sales Director
Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Головна Канцелярія УНСоюзу має на складі ще деякий запас РІЗДВЯНО-СВЯТОЧНИХ КАРТОК

артистів Едварда, Яреми і Юрія Козаків.

З огляду на це, що запас малий, не висналося їх всім передплатникам СВОБОДИ, але передплатники можуть замовити картки у Головній Канцелярії УНСоюзу.

Замовлення просимо робити англійською мовою

Прощу прислати святочних карток на суму \$ _____
ім'я прізвище _____
Число дому і вулиця _____
Місто _____ Штат _____ Зип _____
Ціна карток 12 за \$4.00
Прихід з продажі призначений на розбудову СТИПЕНДІЙНОГО ФОНДУ УНСОЮЗУ
Чек проситься виставляти на Ukrainian National Association

Найкращий дарунок на св. Миколая і Різдво!

АНГЛІЙСЬКЕ ВИДАННЯ ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ
за редакцією проф. ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА

ENCYCLOPEDIA OF UKRAINE

TOM I (A-F). Перший з чотирьох томів
\$115.00 + \$4.50 пересилка

- Це перший том великого твору українських науковців у діаспорі. 968 сторін, має приблизно 2,800 гасел
- Вповні ілюстрована
- Понад 450 ілюстрацій чорно-білих, 5 кольорових, 83 мапи, 6 з них кольорові.
- Велика кольорова зложена мапа України з 32-ринковим окремим додатком назв місцевостей.

Замовляйте тепер і шліть чек на \$119.50 до

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує 6% продажного податку

Найкращий дарунок на св. Миколая і Різдво!

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ — НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ!

ПОДБАЙТЕ, щоби в кожній публічній бібліотеці була повна і стисла двотомова

Енциклопедія України в англійській мові

UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPEDIA

UNIVERSITY OF TORONTO PRESS

ЦІНА:

Том I \$ 75.00
Том II \$ 85.00
Кто замовить ОБА ТОМИ платить \$140.00
включно з пересилкою

Замовлення належить ТІЛЬКИ ЧЕКАМИ або ПОШТОВИМИ ПЕРЕКАЗАМИ (М.О.) слати

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

ARKA COMPANY
28 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

НА РІЗДВ'ЯНІ СВЯТА: КУТЯ, МАК, ГРИБИ, СВЯТОЧНІ КАРТОЧКИ, КОЛЯДИ (касетки — платівки), ВИСАЛЄМО ПОШТОЮ.

WANTED LIVE-IN COMPANION/ATTENDANT
Individual or couple to work with gentleman with spinal cord injury and paralysis. Presently at rehabilitation center in Manhattan. Willing to train in rehab and physical care needs. Includes usual life cleaning and cooking. Salaried training period. Long term employment with excellent living quarters in Westchester. Salary negotiable.
Call (212) 730-8060
from 9:30-4:30. Mon.-Fri. Must speak some English.

The Ukrainian Restaurant & Caterers
132 2nd Ave. (8 St.)
N.Y., N.Y. 10003
212-533-6765

PRIVATE PARTIES —
Christenings — Graduations
Showers — Weddings
Anniversaries
Meetings and Wakes

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX BROOKLYN NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуґа ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Банд Бруку і перенесенням Тілних Останків з різних країн світу

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

Запобіжне повідомлення

Що ви повинні знати про однокис вуглецю

Однокис вуглецю — безбарвний, без запаху, отруйний газ, який може допровадити до захворювань або смерті. При згорюванні рідкого газу, нафти, вугілля або дерева утворюється невелика кількість однокису вуглецю. Вона безпечна, якщо ваша опалювальна система або домашні устаткування знаходяться в доброму стані.

Нижче подаємо кілька порад, як оберігти себе і свою сім'ю.

- Ніколи не користуйтеся кухонними пальниками для ogrивання своєї кімнати або будинку. Газові пальники не призначені для ogrивання приміщень і їх не можна використовувати безпосередньо як ogrивальний засіб.
- Провірте чи димарі та вентиляційна система не пошкоджені або заткані. Перевірте, чи вентиляція з'єднана щільно з опалювальним або паровим ogrиванням і замініть їх, якщо вони пошкоджені або іржаві.
- Перевірте, чи ваша ogrивальна система працює належно. Якщо необхідний ремонт або поправка системи, зверніться до кваліфікованих робітників.
- Якщо підозріваєте, що ви наражені на дію однокису вуглецю, негайно вийдіть на свіже повітря і зверніться за медичною допомогою.

Con Edison